

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIMEN
TUOMIO (toinen jaosto)
6 päivänä toukokuuta 1997

Asia T-169/95

Agustin Quijano
vastaan
Euroopan yhteisöjen komissio

Henkilöstö – Sairausloma – Lääkärintodistus – Tarkastusluonteinen
lääkärintarkastus – Johtopäätökset, jotka ovat ristiriidassa lääkärintodistuksessa
todettujen seikkojen kanssa

Täydellinen teksti ranskan kielellä II - 273

Aihe: Kanne, jossa kantaja vaati 21.9.1994 tehdyn sellaisen päätöksen
kumoamista, jossa komissio totesi kantajan poissaolon
8.–23.8.1994 luvattomaksi ja vähensi sen johdosta kantajan
vuosilomasta 10 päivää.

Lopputulos: Kumoaminen.

Tuomion lyhennelmä

Kantaja, joka on palkkaluokkaan LA 4 kuuluva virkamies komission Luxemburgissa olevassa käännöspalvelussa, sai vuoden 1994 aikana lääketieteellistä hoitoa, jonka vuoksi hänellä oli oikeus mennä kaksi kertaa viikossa – maanantaisin ja perjantaisin – hoitavan lääkärinsä vastaanotolle Brysseliin. Vuoden 1994 heinäkuussa kantaja lähetti vastaajalle hoitavan lääkärinsä antaman 18.7.1994 päivätyin todistuksen, jossa todettiin, ettei kantaja kykene töihin 25.7.–19.8.1994 nämä päivät mukaan lukien, ja hakemuksen siitä, että hänelle annettaisiin lupa oleskella muualla kuin asemapaikallaan.

Vastaajana olevan toimielimen määräämä, tarkastuksia Luxemburgissa tekevä lääkäri kutsui 1.8.1994 päivätyllä kirjatulla kirjeellä kantajan tarkastusluonteiseen lääkärintarkastukseen. Se tehtiin 5.8.1994 komission lääkintäyksikössä Luxemburgissa. Tarkastuksen tehnyt lääkäri lähetti samana päivänä komission Luxemburgissa sijaitsevan lääkintäyksikön ylilääkärille kertomuksen, jossa hän totesi, että hoitavan lääkärin määräämä työnteon keskeytys ei ollut perusteltu, ja ilmoitti, että hän oli kehottanut kantajaa palaamaan töihin. Kantaja palasi yksikköönsä tiistaina 23.8.1994.

Nimittävä viranomainen ilmoitti 21.9.1994 päivätyllä kirjeellään kantajalle, että se oli päättänyt pitää kantajan poissaoloa 8.–23.8.1994 luvattomana ja vähentää sen johdosta 10 päivää kantajan vuosilomasta Euroopan yhteisöjen virkamiehiin sovellettavien henkilöstösääntöjen (jäljempänä henkilöstösäännöt) 60 artiklan mukaisesti.

Pääasia

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee henkilöstösääntöjen 25 artiklan ja puolustautumisoikeuksien rikkomista

Henkilöstösääntöjen 60 artiklan ensimmäisessä kohdassa säädetään, että ”virkamies ei voi olla poissa työstä ilman esimieheltään etukäteen saamaansa lupaa, paitsi jos kyseessä on sairaus tai tapaturma” ja että ”asianmukaisesti todettu luvaton poissaolo vähennetään asianomaisen virkamiehen vuosilomasta” (37 kohta).

Henkilöstösääntöjen 59 artiklan 1 kohdan ensimmäisen alakohdan mukaan ”virkamiehellä, joka osoittaa olevansa kykenemätön hoitamaan tehtäviään sairauden tai tapaturman vuoksi, on automaattisesti oikeus sairauslomaa”. Asianomaisen henkilön tehtävänä on siis osoittaa, että hän on kykenemätön hoitamaan tehtäviään; lääkärintodistuksen esittäminen luo oletettaman poissaolon luvallisuudesta (38 kohta).

Viittaukset: asia 271/87, Fedeli v. parlamentti, 27.4.1989 (Kok. 1989, s. 993, julkaisutiivistelmä).

Hallinto-osasto voi kiistää tällaisen lääkärintodistuksen pätevyuden ja todeta kyseisen virkamiehen poissaolon luvattomaksi vain, jos hallinto-osasto on ensiksi teetättänyt virkamiehelle henkilöstösääntöjen 59 artiklan 1 kohdan toisen alakohdan mukaisesti lääkärintarkastuksen; tämän lääkärintarkastuksen perusteella tehdyillä johtopäätöksillä voi olla hallinnollisia seurauksia vasta tarkastuksen tekopäivästä lähtien (39 kohta).

Viittaukset: asia C-18/91 P, V v. parlamentti, 19.6.1992 (Kok. 1992, s. I-3997, 34 kohta); asia T-527/93, O v. komissio, 26.1.1995 (Kok. H. 1995, s. II-29, 36 kohta) ja asia T-135/95, Z v. komissio, 20.11.1996 (Kok. H. 1996, s. II-1413, 32 kohta).

Jos lääkärintodistuksen pätevyyttä koskeva oletama kumoutuu tarkastusluonteisen lääkärintarkastuksen johdosta, asianomaisen virkamiehen on palattava töihin, ellei hän puolestaan riitauta kyseisen tarkastusluonteisen lääkärintarkastuksen perusteella tehtyjä johtopäätöksiä (40 kohta).

Komission ei siis tarkastusluonteisen lääkärintarkastuksen jälkeen tarvitse tehdä päätöstä, jossa asianomainen virkamies velvoitettaisiin palaamaan töihin (41 kohta).

Asianomaisen virkamiehen poissaoloa tarkastusluonteisen lääkärintarkastuksen jälkeen voidaan pitää luvattomana vain, jos hänelle on asianmukaisesti annettu tieto tarkastuksen tehneen lääkärin johtopäätöksistä ja jos hänelle on annettu tilaisuus riitauttaa ne. Jos näin ei meneteltäisi, asianomainen virkamies ei voisi tietää, että häntä koskevan lääkärintodistuksen pätevyyttä epäillään, millä on seurauksia työhön palaamisvelvollisuuden kannalta, eikä hän myöskään voisi käyttää puolustautumisoikeuksiaan. Lääkärintodistusten paikkansapitävyyttä koskeva oletama huomioon ottaen todistusten pätemättömyyden toteen näyttäminen kuuluu riitatilanteissa asianomaiselle toimielimelle (43 kohta).

Puolustautumisoikeuksien kunnioittamisen periaate on yksi yhteisön oikeuden perustavanlaatuisista periaatteista kaikissa niissä menettelyissä, joihin on ryhdytty virkamiestä vastaan ja jotka voivat päättyä kyseiselle virkamiehelle vastaiseen toimenpiteeseen; tämän periaatteen soveltaminen henkilöstösääntöjen 59 artiklassa tarkoitettuun lääkärintarkastusmenettelyyn edellyttää, että asianomaiselle henkilölle, jota hänen hoitava lääkäriinsä tarvittaessa avustaa, annetaan todellinen mahdollisuus esittää oma kantansa tarkastusluonteisen lääkärintarkastuksen perusteella tehtyihin johtopäätöksiin ja tarvittaessa riitauttaa niiden paikkansapitävyys (44 kohta).

Viittaukset: asia C-135/92, Fiskano v. komissio, 29.6.1994 (Kok. 1994, s. I-2885, 39 kohta) ja asia C-32/95 P, komissio v. Lisrestal ym., 24.10.1996 (Kok. 1996, s. I-5373, 21 kohta).

Koska yhteisöjen tuomioistuinten myöhemmässä vaiheessa harjoittama valvonta ei kohdistu varsinaisiin lääketieteellisiin toteamuksiin, nimittävän viranomaisen tehtävänä on henkilöstösääntöjen säännösten noudattamiseksi päättää, kuinka menetellään, jos asianomainen virkamies tai hänen hoitava lääkärisä riitauttaa jonkin lääketieteellisen toteamuksen, ottaen huomioon, että siinä tapauksessa, että hoitavan lääkärin antaman lääkärintodistuksen virheellisyys vahvistettaisiin, tarkastusluonteisen lääkärintarkastuksen hallinnolliset seuraukset tulisivat voimaan siitä hetkestä lähtien, jona kyseinen tarkastus tehtiin (45 kohta).

Viittaukset: em. asia V v. parlamentti; asia T-94/92, X v. komissio, 9.6.1994 (Kok. H. 1994, s. II-481, 40 kohta); asia T-535/93, F v. neuvosto, 23.2.1995 (Kok. H. 1995, s. II-163, 50 kohta) ja asia T-376/94, Otten v. komissio, 21.3.1996 (Kok. H. 1996, s. II-401, 47 kohta).

Kun tarkastuksen tekevä lääkäri epäilee lääkärintodistuksen pätevyyttä, hyvän hallinnon periaate edellyttää myöskin sitä, että asianomaista virkamiestä selvästi kehoitetaan palaamaan töihin; näin vältetään kaikki henkilöstösääntöjen 60 artiklan toisen ja kolmannen virkkeen mahdollista soveltamista koskevat väärinkäsitykset (46 kohta).

Tässä asiassa on todettava, ettei oikeudelliselta kannalta katsoen ole esitetty riittävästi näyttöä siitä, että 5.8.1994 tehdyn tarkastusluonteisen lääkärintarkastuksen päätteeksi vastaajana olevan toimielimen määräämä tarkastuksen tehnyt lääkäri olisi asianmukaisesti ilmoittanut kantajalle johtopäätöksensä ja kehottanut häntä välittömästi palaamaan tehtäviinsä (53 kohta).

Joka tapauksessa on niin, että vaikka oletettaisiinkin, että kantajalle olisi ilmoitettu tarkastusluonteisen lääkärintarkastuksen johtopäätökset ja että häntä olisi kehoitettu palaamaan töihin, vastaajana olevan toimielimen asiamiehen 21.11.1996 pidetyssä istunnossa ilmoittamista seikoista, jotka tarkastuksen tehnyt lääkäri on ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen esittämän kysymyksen johdosta vahvistanut, ilmenee, ettei kantajalle ollut ilmoitettu tarkastusluonteisen lääkärintarkastuksen päätteeksi

siitä, että hän saattoi riitauttaa tarkastuksen tehneen lääkärin johtopäätökset eikä varsinkaan tätä varten noudatettavasta menettelystä. Lisäksi on selvää, ettei näistä johtopäätöksistä ole ilmoitettu kantajalle tai häntä hoitavalle lääkärille kirjallisesti ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä (54 kohta).

Ratkaisu:

21.9.1994 tehty päätös, jossa komissio totesi kantajan poissaolon 8. -23.8.1994 luvattomaksi ja vähensi tämän johdosta kantajan vuosilomasta 10 päivää, kumotaan.